

HOTĂRÂREA NR. 12

privind adoptarea programului de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 2011 - 2015, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre

În conformitate cu dispozițiile art. 63 alin. (3) și art. 64 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 98 din 7 februarie 2011 astfel cum a fost modificată prin OUG nr. 10/2011 privind modificarea și completarea Legii nr.51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, publicată în Monitorul Oficial al României, partea I, nr. 113 din 14 februarie 2011 (denumită în continuare Lege) și art. 300 - 303 din Statutul profesiei de avocat, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 13 ianuarie 2005, cu modificările și completările ulterioare,

Art.1. Congresul avocaților adoptă *Programul de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 2011 - 2015*, prevăzut în anexa la prezenta hotărâre.

Art. 2. Institutul Național Pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – I.N.P.P.A., în conlucrare cu Consiliul Uniunii Naționale a Barourilor din România și consiliile barourilor, va lua măsuri corespunzătoare de aplicare a Programului de pregătire profesională continuă a avocaților pe perioada 2011 – 2015.

Art. 3. Prezenta hotărâre și anexa acesteia se publică pe pagina de web a Uniunii Naționale a Barourilor din România (www.unbr.ro) și se comunică barourilor.

Art. 5. Prezenta hotărâre a fost adoptată de Congresul Avocaților la data de 11 iunie 2011.

pentru Prezidiul Congresului

P R E Ș E D I N T E U.N.B.R. ,

Av. dr. Gheorghe FLOREA

PROGRAMUL DE PREGĂTIRE PROFESIONALĂ CONTINUĂ A AVOCAȚILOR PE PERIOADA Iunie 2011 – Iunie 2015

I. OBIECTIVE. SCOP. STRUCTURI INSTITUȚIONALE IMPLICATE.

a. Avocatul are datoria de a asigura cel mai înalt nivel de pregătire profesională și de a menține nivelul competenței profesionale, de a promova idealurile și normele deontologice ale profesiei de avocat, în scopul îndeplinirii obligațiilor profesionale.

În acest scop, avocatul trebuie să-și completeze pregătirea profesională prin actualizarea cunoștințelor în domeniile în care își exercită profesia, urmând o pregătire continuă în raport cu domeniile profesionale de interes.

Pregătirea inițială și formarea continuă a avocatului se fundamentează pe utilizarea cunoștințelor dobândite în timpul facultății și în activitatea de studiu a dosarelor, redactarea actelor judiciare, astfel încât să fie îndeplinite următoarele obiective generale:

1. formarea unei culturi juridice cu caracter general derivată dintr-o pregătire temeinică;
2. formarea și dezvoltarea aptitudinilor profesionale necesare pentru exercitarea profesiei de avocat, în raport și de cerințele spațiului juridic european;
3. dobândirea deprinderilor de redactare a actelor utilizate de către avocat;
4. utilizarea în cadrul activităților procesuale a argumentelor logico-juridice, fundamentate pe interpretarea normelor de drept material și procesual;
5. asigurarea unei apărări tehnice specializate prin cunoașterea jurisprudenței Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Curții Constituționale, a Curții Europene a Drepturilor Omului;
6. cunoașterea doctrinei juridice penale din spațiul comunitar european, prin crearea unei deschideri europene, internaționale;
7. cunoașterea instituțiilor judiciare europene din perspectiva funcționării EUROJUST și a mandatului european;
8. cunoașterea procedurilor jurisdicționale specifice din Uniunea Europeană, normele incidente în fața Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță;
9. cunoașterea formelor de asistență juridică specifice procedurilor Curții Europene a Drepturilor Omului, Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță.

b. Formarea continuă a avocaților este necesară în contextul actual al unei inflații legislative, al apariției sau dezvoltării unor noi domenii ale dreptului, a unei practici jurisprudențiale adeseori neunitară, precum și a tendințelor de specializare pe care le încearcă corpul avocaților.

Programul de perfecționare (formare continuă) se adresează avocaților definitiv și are ca principal obiectiv nevoia accentuată de dialog asupra unor probleme cu caracter teoretic și practic apărute în activitatea corpului profesional.

Formarea continuă a avocaților devine un instrument absolut necesar în contextul iminentei intrări în vigoare a celor patru Coduri. Efectul unei modificări de asemenea dimensiuni asupra activității juridice va fi puternic. Este de presupus că în aplicarea noilor coduri vor exista puncte de vedere divergente, practici neunitare, soluții controversate. Dialogul și comunicarea în cadrul programului de formare continuă devin un mijloc eficient pentru avocați de a depăși dificultățile pe care le implică implementarea ampleror modificări legislative.

c. Perfecționarea avocaților urmează două direcții: formarea profesională a membrilor corpului de avocați și pregătirea corpului de lectori ai Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților și a lectorilor Conferințelor de stagiu organizate de barouri, pentru a crește în viitor numărul lectorilor specializați în formarea profesională inițială și continuă, la nivel central și descentralizat.

d. Programul de perfecționare a avocaților va fi pus în aplicare prin cooperarea Uniunii Naționale a Barourilor din România cu barourile, instituții de învățământ universitar, instituții de pregătire ale altor profesii juridice (Institutul Național al Magistraturii).

Acordul încheiat între INPPA și Institutul Național al Magistraturii („Acordul - cadru de colaborare între Institutul Național al Magistraturii – INM și Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților – INPPA”) trebuie susținut prin mai multe acțiuni comune de pregătire profesională. În perspectiva intrării în vigoare a noilor coduri este absolut necesar dialogul profesional între magistrați și avocați, ca principali actori ai fenomenului judiciar.

Toate formele de perfecționare vor fi organizate pe domenii de interes, ținând seama de tendința de specializare al avocaților.

e. Coordonarea infrastructurii necesare realizării programului de formare profesională continuă se va realiza prin Institutul Național Pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților (*în continuare INPPA*).

În perioada cuprinsă între 2009 și 2011 INPPA și-a realizat obiectivul de a realiza proiectul și programul de perfecționare profesională a avocaților prin organizarea formelor de formare profesională continuă în diverse centre din țară, fapt ce a facilitat participarea avocaților la programul de perfecționare. S-au înființat centre teritoriale INPPA la Brașov, Cluj, Craiova, Galați, Iași, Timișoara.

INPPA va continua eforturile de consolidare a acestor centre teritoriale pentru a acoperi efectiv necesitățile de pregătire continuă din barourile ce susțin centrele precum și din zonele limitrofe.

INPPA va monitoriza în permanență activitatea centrelor și modul în care acestea răspund necesității primordiale de a asigura pregătirea profesională continuă a avocaților din barourile de pe raza teritorială a centrelor teritoriale.

Se va evita pe viitor crearea de centre teritoriale INPPA în lipsa unei reale susțineri din partea barourilor de pe raza curții de apel, a bazei materiale corespunzătoare, a unui corp de lectori care să acopere întreaga programă analitică și a unor acorduri cu instituțiile de învățământ universitar de prestigiu.

În cazul barourilor care nu sunt cuprinse în centre INPPA, programul de formare continuă va fi stabilit de INPPA în colaborare cu consiliile barourilor respective. INPPA își va flexibiliza programul și va desfășura activități de formare profesională prin deplasarea lectorilor săi în teritoriu. INPPA poate selecta în corpul său de lectori avocați din aceste barouri pentru a colabora la acțiunile pe care le implică programul de pregătire profesională continuă.

În măsura în care se va realiza un program de conlucrare pentru perfecționarea pregătirii profesionale a avocaților împreună cu magistrații, în funcție de compatibilitatea tematicii realizate prin formele de pregătire continuă, avocații pot participa la activitățile de formare continuă organizate de Consiliul Superior al Magistraturii prin Institutul Național al Magistraturii, iar magistrații pot participa la activitățile de formare continuă organizate de barouri prin Centre regionale de formare profesională continuă și de perfecționare a pregătirii avocaților coordonate de consiliile barourilor prin cooperare cu INPPA.

II. MODALITĂȚI DE REALIZARE A FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE

a. Perfecționarea avocaților se va realiza prin organizarea de **conferințe, seminarii și dezbateri** asupra unor probleme incluse în programul de perfecționare.

Separat se vor realiza forme specifice pentru aplicarea **programelor de perfecționare** a lectorilor conferințelor de stagiu și de formare a lectorilor INPPA.

Obiectivul conferințelor și al dezbaterilor tematice îl reprezintă aprofundarea cunoștințelor teoretice și practice privind instituțiile dreptului și aplicarea corectă a acestora, prin fixarea cadrului general al instituțiilor, în raport de doctrina juridică și jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție, Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Pentru fixarea cadrului general al instituțiilor se poate realiza o examinare comparativă a noilor instituții.

Dezbaterile în cadrul seminariilor desfășurate sub forma unui atelier de lucru presupun studiul unor dosare, simularea de procese, redactarea unor referate privind evoluția practicii judiciare în materie, în raport de anumite probleme de drept care au fost soluționate diferit în practică, redactarea de acte procesuale.

Pregătirea trebuie să aibă un caracter specializat, cu conținut preponderent practic, prin utilizarea cunoștințelor teoretice, în vederea stimulării și formării competențelor profesionale, a capacității de interpretare a normei juridice, dezvoltarea spiritului de analiză și sinteză, însușirea termenilor tehnico-juridici de specialitate, în vederea utilizării corecte.

Dezbaterile au la bază metode de lucru în sistem interactiv, care exclud predarea teoretică a cunoștințelor, prin angajarea și implicarea avocatului în dezbaterile profesionale.

b. Fiecare avocat poate opta în cursul unei perioade de 2 ani pentru participarea la cel puțin trei seminarii, conferințe, dezbateri, organizate în Centrul teritorial pe a cărui rază se află baroul în care este înscris, în domeniile în care s-a specializat sau în care dorește să dobândească cunoștințe suplimentare. În cazul în care baroul în care este înscris nu este cuprins în raza teritorială a unui centru INPPA, avocatul poate participa la formele de pregătire organizate de cel mai apropiat centru INPPA sau la cele organizate de INPPA (central) la sediul său din București sau prin deplasarea lectorilor la barourile respective.

Evidența participării avocaților la activitățile de formare profesională continuă și organizarea participării se vor realiza de INPPA și se va comunica barourilor.

INPPA, direct sau prin centrele sale teritoriale, va atesta participarea avocaților la activitățile de formare profesională continuă.

Dovada participării avocaților la activitățile de formare profesională continuă organizate de barouri va sta la baza eliberării Certificatului de atestare a titlului profesional de avocat, care se va realiza periodic (odată la 2 ani) de către fiecare barou.

d. Pe lângă mijloacele clasice de perfecționare mai sus menționate, INPPA va utiliza mijloace neconvenționale, cum ar fi informarea pe site-ul INPPA asupra unor probleme juridice de interes pentru activitatea avocaților sau editarea revistei INPPA.

Vor continua eforturile de elaborare a unor forme complementare de pregătire profesională, precum cursurile on-line. Acestea nu pot înlocui formele tradiționale de pregătire, dar pot fi instrumente utile în activitatea curentă a avocaților și prezintă avantajul de a nu crea dependență de un anumit moment sau loc care ar putea să corespundă sau nu programului avocatului.

III. PROGRAMA ORIENTATIVĂ PRIVIND FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ ÎN ANII 2011 - 2012 (TEMATICI).

Organizarea și exercitarea profesiei de avocat

I. Asistența judiciară

1. *Cazurile și condițiile de acordare a asistenței judiciare*

A. Cazurile (formele) asistenței judiciare

B. Condițiile de acordare a asistenței judiciare

2. *Organizarea activității de acordare a asistenței judiciare*

A. Atribuțiile barourilor

B. Departamentul de coordonare a asistenței judiciare

C. Serviciile de asistență judiciară

D. Registrul de asistență judiciară

E. Remunerarea activității de asistență judiciară și extrajudiciară

II. Formele de exercitare a profesiei de avocat - societatea profesională cu răspundere limitată

1. *Constituirea societății profesionale cu răspundere limitată. Probleme de interpretare*

2. *Patrimoniul de afecțiune*

3. *Răspunderea avocaților asociați*

4. *Dreptul de substituie*

5. *Aspecte de ordin fiscal*

III. Interdicții privind exercitarea profesiei de avocat

1. *Interdicția avocaților - foști judecători de a pune concluzii la instanțele unde au funcționat, respectiv a foștilor procurori și fostelor cadre de poliție de a acorda asistență juridică la unitatea de urmărire penală la care și-au desfășurat activitatea înainte de a (re)dobândi calitatea de avocat*

2. *Instituțiile față de care operează interdicția privind exercitarea profesiei de avocat*

3. *Interdicția aplicabilă avocatului al cărui soț, rudă ori afin până la gradul al treilea inclusiv îndeplinește funcția de judecător la Curtea Constituțională ori funcția de judecător financiar, consilier de conturi sau procuror financiar la instanțele Curții de Conturi.*

4. *Situația formelor de exercitare cu caracter asociativ prin raportare la cabinetele individuale de avocați*

5. *Interdicția aplicabilă avocatului titular, avocatului asociat, avocatului colaborator sau salarizat în cadrul profesiei, care se folosește de forma de exercitare a profesiei ori de raporturile de conlucrare profesională stabilite în condițiile legii în scopul eludării interdicțiilor*

IV. Recuperarea capacității de muncă a avocatului

V. Recunoașterea vechimii în profesia de avocat

VI. Infrațiuni săvârșite împotriva avocatului, soțului acestuia sau unei rude apropiate a sa. Răspunderea penală a avocatului

VII. Forța probantă a actelor întocmite de avocat pentru ținerea evidențelor profesionale și pentru legitimarea față de terți

VIII. Exerțarea în România a profesiei de către avocații care și-au obținut calificarea profesională în Confederația Elvețiană

Convenția Europeană a Drepturilor Omului

I. Procedura plângerii individuale în fața C.E.D.O. și actele de procedură; statutul Convenției și jurisprudenței Curții în dreptul intern

1. condițiile de admisibilitate a plângerii individuale;

2. încercarea de rezolvare amiabilă și convenția de rezolvare amiabilă;

3. procedura de soluționare a cererii - conținutul, structura, forma, depunerea, înregistrarea plângerii individuale; comunicarea actelor de procedură;
4. executarea hotărârii;
5. statutul Convenției și jurisprudenței Curții în dreptul intern.

II. Accesul la justiție în procesul civil în jurisprudența Curții: teoria generală și exemple de situații analizate

1. Taxele de timbru și alte restrângeri financiare ca aspect al accesului la justiție;
2. Prescripția ca aspect al accesului la justiție;
3. Autoritatea de lucru judecat ca aspect al accesului la justiție;
4. Calitatea procesuala și interesul ca aspecte ale accesului la justiție;
5. Căile extraordinare de atac ca aspect al accesului la justiție;
6. Inadmisibilitatea și lipsa deplinei competențe a instanței ca aspect al accesului la justiție;
7. Accesul la instanțele superioare în căi de atac ca aspect al accesului la justiție;
8. Asistența judiciară ca aspect al accesului la justiție;
9. Citarea și comunicarea actelor de procedură în jurisprudența CEDO pe articolul 6.

III. Garanții ale procesului civil echitabil în jurisprudența CEDO:

1. Divergența de jurisprudență și articolul 6 al Convenției: există un drept la jurisprudența unitară?
2. Egalitatea armelor, principiu esențial al procesului echitabil;
3. Contradictorialitatea, principiu esențial al procesului echitabil;
4. Aplicarea retroactivă a unei legi noi în cursul unui proces civil deja început;
5. Durata rezonabilă a procesului: calculul duratei și exemple;
6. Durata rezonabilă a procesului: factori avuți în vedere de Curte;
7. Remedii pentru durata excesivă a procesului;
8. Motivarea hotărârilor judecătorești;
9. Oralitatea și publicitatea ședinței de judecată și a hotărârii în procesul civil;
10. Executarea hotărârilor judecătorești pronunțate împotriva statului – aspect fundamental al unui proces echitabil.

IV. Articolul 1 al Protocolului nr. 1: noțiunea de „bun” în sensul Convenției și ingerințe în dreptul la bun:

1. Noțiunea de „interes patrimonial”. Exemple și forme juridice în jurisprudență privind art. 1 al Protocolului nr. 1;
2. Noțiunea de „bun actual”;
3. Noțiunea de „speranță legitimă”;
4. Noțiunea de „ingerință” în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1 și exemple;
5. Tipurile ingerinței în dreptul la respectarea bunurilor;
6. Privarea de proprietate: definiție, exemple și specificitate în aprecierea proporționalității;
7. Reglementarea folosinței bunurilor: definire și exemple;
8. Regula generală privind protecția bunurilor: exemple de aplicare în jurisprudența Curții;
9. Situații în care reclamantul beneficiază de protecția articolului 1 al Protocolului nr. 1 deși nu are un drept subiectiv în sistemul intern al statului membru;
10. Obligațiile pozitive ale statului în baza articolului 1 al Protocolului nr. 1.

V. Articolul 1 al Protocolului nr. 1 – condițiile ingerinței: să fie prevăzută de lege, să urmărească un scop legitim, să fie proporțională:

1. Noțiunea de „lege”;
2. Statutul jurisprudenței instanțelor naționale și importanța acesteia în cadrul noțiunii de „lege”;

3. Calitățile legii: accesibilitate și previzibilitate;
4. Divergențele de jurisprudență – articolul 1 al Protocolului nr. 1 și articolul 6 al Convenției;
5. Scopul legitim al ingerinței în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1: definire și exemple;
6. Proportionalitatea ingerinței în cazul articolului 1 al Protocolului nr. 1: factori de apreciere.

VI. Articolul 1 al Protocolului nr. 1: mari tipuri de cauze împotriva României:

1. Competența *ratione temporis* a Curții în contextul caselor naționalizate;
2. Situații în jurisprudența Curții privind casele naționalizate împotriva României din perspectiva existenței „bunului” în patrimoniul reclamantului;
3. Dreptul la despăgubiri pentru privare de proprietate;
4. Cauzele de tip „Brumărescu împotriva României”;
5. Cauzele de tip „Strain/Paduraru împotriva României”;
6. „Viasu împotriva României”: analiză și consecințe;
7. „Faimblat împotriva României”: analiză și consecințe;
8. Neexecutarea hotărârilor judecătorești în problematica legii 18/1991 în jurisprudența Curții împotriva României;
9. Închirierea caselor naționalizate: cauze la Curte și consecințe;
10. Chiriașii în casele naționalizate – analiză a jurisprudenței Curții împotriva altor state.

VII. Libertatea de exprimare în jurisprudența CEDO:

1. Aprecierea proporționalității ingerinței în libertatea de exprimare;
2. Limitele criticii admisibile în cazul libertății de exprimare;
3. Titularul discursului și limitele libertății de exprimare;
4. Ingerințe în libertatea de exprimare: exemple și rezumate de cauze;
5. Factori în aprecierea necesității unei ingerințe în libertatea de exprimare;
6. Fapte și judecăți de valoare în libertatea de exprimare;
7. Circumstanțele cauzei, natura și impactul discursului în aprecierea necesității ingerinței în libertatea de exprimare;
8. Critica oamenilor politici în lumina jurisprudenței CEDO;
9. Dreptul avocaților la libertatea de exprimare în fața instanțelor;
10. Presa și libertatea de exprimare.

VIII. Privarea de libertate în jurisprudența CEDO:

1. Privare de libertate – definire și exemple;
2. Legalitatea privării de libertate;
3. „Pantea împotriva României”: context, rezumat și consecințe.
4. În ce condiții permite articolul 5 paragraf 1 litera b) privarea de libertate a unei persoane?
5. În ce condiții permite articolul 5 litera c) privarea de libertate?
6. Dreptul de a fi informat despre motivele arestării – art. 5 alin. 2.
7. Dreptul de a fi adus „de îndată” în fața unui magistrat – art. 5 alin. 3.
8. Durata arestării preventive: mod de apreciere;
9. Dreptul la o cale de recurs în cazul măsurilor privative de libertate – articolul 5 alin. 4;
10. Dreptul la despăgubiri în cazul privării de libertate – art. 5 alin. 5;
11. Aplicabilitatea articolului 6 pe latura penală.

IX. Procesul penal în jurisprudența CEDO - garanțiile generale:

1. Aplicabilitatea articolului 6 pe latura penală;
2. Egalitatea armelor în procesul penal;
3. Contradictorialitatea în procesul penal;

4. Prezența personală a inculpatului în instanță în procesul penal;
5. Publicitatea ședinței de judecată în procesul penal;
6. Probele în procesul penal;
7. Instanța „instituită de lege”;
8. Instanța independentă;
9. Instanța imparțială;
10. Audierea inculpatului în apel și recurs: „Constantinescu” și altele.

X. Procesul penal în jurisprudența CEDO - garanțiile speciale:

1. Schimbarea încadrării juridice și art. 6 alin. 3 lit. a) și b);
2. Prezumția de nevinovăție în sensul articolului 6 paragraf 2 din Convenție;
3. Dreptul de a nu te autoincrimina;
4. Judecarea în lipsă în procesul penal;
5. Agenți provocatori;
6. Martori anonimi;
7. Dreptul la apărare în jurisprudența CEDO: apărarea de către un avocat;
8. Dreptul la un interpret;
9. Dreptul de a fi informat de „acuzăție”;
10. Dreptul de a i se acorda timpul și facilitățile necesare;
11. Dreptul de a pune întrebări martorilor.

XI. Dreptul la respectarea vieții private și familiale, a domiciliului și corespondenței

1. Definirea noțiunilor: viață privată, viață de familie, corespondență, domiciliu;
2. Exemple de cazuri de aplicare;
3. Tipuri de ingerințe;
4. Condițiile ingerinței: prevăzută de lege, urmărește un scop legitim, este necesară într-o societate democratică; sensul special al condiției legalității în cazul măsurilor secrete de supraveghere;
5. Viața de familie: plasamentul minorilor, încredințarea acestora, dreptul la vizită;
6. Măsuri secrete de supraveghere (înregistrări ambientale, interceptări telefonice, supraveghere operativă, etc.);
7. Percheziția;
8. Protecția mediului și dreptul la domiciliu.

Dreptul Uniunii Europene

I. Tratatul Uniunii Europene și actele juridice ale Uniunii Europene – izvoare ale dreptului UE:

1. Tratatul privind Uniunea Europeană; Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene; Tratatul de aderare a României la UE (tratament modificator);
2. Acordurile internaționale la care Comunitățile Europene și Uniunea Europeană sunt parte;
3. regulamentul; directiva; decizia; recomandarea și avizul.

II. Aplicarea normelor juridice ale UE în ordinea juridică internă a statelor membre. Rolul avocatului român în aplicarea legislației UE:

1. identificarea actelor juridice ale UE cu aplicabilitate directă și imediată;
2. interpretarea actelor juridice ale UE cu aplicabilitate directă și imediată;
3. identificarea și interpretarea jurisprudenței Curții de Justiție a UE – izvor de drept.

III. Principiile ordinii juridice a UE:

1. principiul atribuirii de competențe;
2. principiul subsidiarității;
3. principiul proporționalității;

4. principiul cooperării cu bună credință;
5. principiul nediscriminării sau principiul egalității de tratament.

IV. Curtea de Justiție a Uniunii Europene:

1. delimitări conceptuale (Curtea de Justiție; Tribunalul; Tribunalul Funcției Publice);
2. componență; organizare; funcționare; competență.

V. Procedura în fața instanței de la Luxemburg:

1. procedura ordinară;
2. excepții de la normal desfășurare a procedurii ordinare;
3. proceduri speciale.

VI. Acțiunile introduse în fața Curții de Justiție:

1. acțiunea în anulare;
2. acțiunea în carență;
3. acțiunea în interpretare.

VII. Procedura pentru neîndeplinirea obligațiilor asumate de către statele membre

VIII. Libera circulație a mărfurilor în spațiul UE – jurisprudență relevantă

1. mărfurile care beneficiază de libera circulație;
2. interzicerea taxelor vamale și a taxelor cu efect echivalent taxelor vamale;
3. interzicerea restricțiilor cantitative și a măsurilor cu efect echivalent restricțiilor cantitative;
4. excepțiile de la principiul liberei circulații a mărfurilor.

IX. Libera circulație a persoanelor și a serviciilor – jurisprudență relevantă

1. beneficiarii liberei circulații a persoanelor și a serviciilor; libera circulație a liber-profesioniștilor;
2. avocatul european:
 - calitatea serviciilor și competența;
 - probleme financiare (nivelul onorariilor; asistența gratuită; Pactele de *quota litis* – onorarii posibile și acțiuni speculative; împărțirea onorariilor, plata altor persoane decât avocați și cum se pot face plăți pentru obținerea de cazuri; protecția fondurilor clienților);
 - relațiile și comunicarea dintre avocați.
3. excepțiile de la principiul liberei circulații a persoanelor și a serviciilor;
4. dispozițiile Tratatului de aderare a României la UE în materia liberei circulații a persoanelor și a serviciilor.

X. Libera circulație a capitalurilor și plăților – jurisprudență relevantă

1. sediul materiei;
2. excepții de la principiul liberei circulații a capitalurilor și plăților;
3. dispozițiile Tratatului de aderare a României la UE în materia liberei circulații a capitalurilor și plăților.

XI. Aspecte jurisprudențiale specifice dreptului concurențial al UE:

1. interzicerea înțelegerilor monopoliste între întreprinderi;
2. abuzul de poziție dominantă;
3. formele de control al comportamentelor întreprinderilor;
4. operațiunile de concentrare între întreprinderi.
5. statutul întreprinderilor publice;
6. regimul ajutoarelor acordate de statele membre;
7. monopolurile de stat având caracter comercial.

XII. Protecția juridică a mărcii comunitare

XIII. Avocatul european

1. libera circulație a liber-profesioniștilor;
2. calitatea Serviciilor și Competența;
3. probleme financiare (nivelul onorariilor; asistența gratuită; Pactele de *quota litis* – onorarii posibile și acțiuni speculative; Împărțirea onorariilor, plata altor

persoane decât avocați și cum se pot face plăți pentru obținerea de cazuri; protecția fondurilor clienților);

4. relațiile cu Instanța;
5. relațiile și comunicarea dintre avocați.

XIV. Rolul avocatului român în aplicarea legislației comunitare

1. identificarea actelor comunitare cu aplicabilitate directă și imediată;
2. interpretarea actelor comunitare cu aplicabilitate directă și imediată;
3. identificarea și interpretarea jurisprudenței comunitare – izvor de drept comunitar.

Drept constituțional

I. Controlul constituționalității legilor pre-constituționale:

Repartizarea competențelor între instanțele judecătorești și Curtea Constituțională

II. Excepția de neconstituționalitate:

1. Titularii dreptului de a invoca excepția de neconstituționalitate (instanțe, părți, procuror, avocat, Avocatul Poporului, instanțe de arbitraj comercial);
2. Cadrul procesual în care se ridică excepția de neconstituționalitate;
3. Sesizarea CCR;
4. Aspecte de procedură cu privire la invocarea excepției de neconstituționalitate în fața instanței judecătorești;
5. Condiții de admisibilitate a excepției de neconstituționalitate;
6. Analiza practicii CCR cu privire la condițiile de admisibilitate a excepției.

III. Efectele deciziilor Curții Constituționale a României:

1. Efectele deciziilor în funcție de atribuția exercitată de CCR;
2. Analiza detaliată a efectelor deciziilor Curții Constituționale pronunțate asupra excepțiilor de neconstituționalitate.

IV. Soluții de principiu rezultate din jurisprudența Curții Constituționale a României:

1. Analiza practicii CCR cu privire la funcționarea instituțiilor statale;
2. Analiza practicii CCR cu privire la protecția drepturilor fundamentale;
3. Analiza practicii CCR cu privire la actele juridice controlate (inclusiv dreptul comunitar);
4. Analiza conflictelor juridice de natură constituțională.

V. Actele Curții Constituționale:

1. Categoriile de acte;
2. Obligatorivitatea deciziilor Curții Constituționale.

Drept civil

I. Legislația retrocedărilor.

1. Raportul dintre acțiunile de drept comun și acțiunile întemeiate pe dispozițiile Legii 10/2001 în materia retrocedării imobilelor preluate abuziv în perioada 6 martie 1945-22 decembrie 1989.

Legea 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate abuziv în perioada 6 martie 1945 -22 decembrie 1989

- Cadrul normativ în perioada comunistă;
- Raportul dintre restituirea în natură și restituirea prin echivalent a imobilelor cu destinație de locuință;
- Retrocedarea pe cale judecătorească a imobilelor preluate în mod abuziv;
- Limitele de aplicare a Legii 10/2001;

- Problema distincției între imobilele preluate cu titlu și imobilele preluate fără titlu;
- Comentarii asupra distincției legale între imobilele preluate cu titlu valabil și imobilele preluate fără titlu valabil.

Acțiunea în revendicare – cel mai important mijloc de apărare a dreptului de proprietate

- Noțiune;
- Caractere juridice;
- Condiții de exercitare;
- Proba dreptului de proprietate; principii de aplicare în materia probei dreptului de proprietate.

Situația în care atât reclamantul cât și pârâtul au titluri scrise

Când înscrisurile provin de la același autor

Când înscrisurile provin de la autori diferiți

Situația în care numai o parte are titlu

Situația în care niciuna din părți nu are titlu

- Ce se înțelege prin titlu în materia dreptului de proprietate;
- Imprescriptibilitatea acțiunii în revendicare;
- Efectele acțiunii în revendicare.

Decizia nr. 33/2008 pronunțată în recurs în interesul legii de Înalta Curte de Casație și Justiție

- Argumentele invocate de procurorul general și care au justificat declanșarea recursului în interesul legii privind raportul dintre acțiunile de drept comun și cele întemeiate pe dispozițiile Legii 10/2001;
- Analiza dispozitivului Deciziei nr. 33/2008 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție;
- Justificarea inadmisibilității acțiunilor de drept comun dacă partea interesată nu a urmat procedura specială de restituire prevăzută de Legea 10/2001;
- Justificarea inadmisibilității acțiunilor de drept comun dacă părții interesate i s-a respins cererea de restituire întemeiată pe dispozițiile Legii 10/2001 (inclusiv acțiunile judiciare formulate în temeiul acestei legi);
- Prevederile constituționale române în materia apărării și garantării dreptului de proprietate;
- Legislația și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului de la Strasbourg în această materie;
- Temeiul admiterii de către Înalta Curte de Casație și Justiție a recursului în interesul legii – principiu de drept *lex specialia generalibus derogant*.

Controversele declanșate în doctrină și în practica judiciară privind abrogarea prin Legea 1/2009 a dispozițiilor art.2 alin 2 din Legea 10/2001

Argumente în favoarea inexistenței unui raport de la gen la specie între acțiunile în revendicare și acțiunile izvorâte din prevederile Legii 10/2001

Discuții cu privire la natura juridică a celor două tipuri de acțiuni

- Caracterul de act administrativ (de autoritate) al deciziilor sau dispozițiilor de restituire a imobilelor preluate abuziv;

- Temeiul deciziilor sau dispozițiilor de restituire ca acte administrative de punere în aplicare a legii – abrogarea legislației comuniste în baza căreia au fost emise acte administrative de preluare de către stat a imobilelor ce fac obiectul Legii 10/2001;
- Temeiul acțiunilor în revendicare a imobilelor preluate abuziv – marele principiu de drept al respectării și garantării dreptului la proprietate;
- Concluzii cu privire la natura juridică diferită a celor două tipuri de acțiuni aflate în discuție.

Permisiunea de a utiliza acțiunile de drept comun în această materie – mijloc de împiedicare a efectului retroactiv pe care l-ar putea avea Legea 10/2001

Privire diacronică asupra legislației retrocedărilor în dreptul românesc

Acte normative prin care au fost preluate în mod abuziv imobile de către stat sau alte persoane juridice în perioada 6 martie 1945-31 decembrie 1989

- Legea 139/1949 asupra rechizițiilor;
- Legea 312/24.04.1945 pentru urmărirea și sancționarea celor vinovați de dezastrul țării sau de crime de război;
- Legea 119/1948 pentru naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, de asigurări, miniere și de transporturi;
- Decretul 231/1948 pentru naționalizarea unor întreprinderi de căi ferate particulare;
- Decretul 303/1948 pentru naționalizarea industriei cinematografice și reglementarea comerțului cu produse cinematografice;
- Decretul 83/1949 pentru completarea unor dispoziții din Legea 187/1945;
- Decretul 74/1949 pentru desființarea camerelor de comerț și industrie;
- Decretul 92/1950 pentru naționalizarea unor imobile;
- Decretul 524/1955 privind completarea și modificarea Decretului 92/1950 pentru naționalizarea unor imobile;
- Decretul 111/1951 privind reglementarea situației bunurilor de orice fel supuse confiscării, confiscate, fără moștenitori sau fără stăpân, precum și a unor bunuri care nu mai folosesc instituțiilor bugetare;
- Legea 4/1973 privind dezvoltarea construcției de locuințe și vânzarea de locuințe din Fondul de Stat către populație;
- Legea 58/1974 privind sistematizarea teritoriului și localităților urbane și rurale;
- Legea 59/1974 cu privire la fondul funciar;
- Decretul 223/1974 privind reglementarea situației unor bunuri;
- Decretul 467/1979 privind evaluarea construcțiilor, terenurilor și plantațiilor ce se preiau cu plata în proprietatea statului prin expropriere sau în alte cazuri prevăzute de lege.

Tratate internaționale la care România este parte și care fac referire direct sau indirect la respectarea dreptului la proprietate

- Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;
- Primul Protocol Adițional la Convenție.

Legislația românească a restituirilor

- Restituirea terenurilor agricole, forestiere sau având alta destinație;

Decretul Lege Nr. 42/1990 privind unele măsuri pentru stimularea țărănimii;
Legea Fondului Funciar 18/1991;
Legea Arendării 16/1964;

Legea 169/1997 pentru modificarea și completarea Legii Fondului Funciar;
Legea 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii Fondului Funciar și ale Legii 169/1997.

- Restituirea imobilelor cu destinație de locuințe trecute în proprietatea statului

Legea 112/1995 pentru reglementarea situației juridice a unor imobile cu destinație de locuințe trecute în proprietatea statului;
Normele metodologice privind aplicarea Legii 112/1995;
Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 40/1999 privind protecția chiriașilor și stabilirea chiriei pentru spațiile cu destinație de locuințe.

- Alte măsuri reparatorii în natură sau prin echivalent :

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 83/1989 privind restituirea unor bunuri imobile care au aparținut comunităților cetățenilor aparținând minorităților naționale din România;

Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România;

Legea 182/2000 privind protejarea patrimoniului cultural mobil;

Ordonanța de Urgență a Guvernului 120/2000 privind regimul metalelor prețioase în România.

- Restituirea imobilelor – terenuri cu sau fără construcție – indiferent de destinația lor, cu excepția celor care fac obiectul altor legi cu caracter reparator

Legea 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989;

Normele metodologice de aplicare a Legii 10/2001.

2. Regimul juridic al imobilelor naționalizate așa cum a fost el stabilit prin Legea 10/2001 și actele normative conexe

Categoriile de imobile naționalizate care intră sub incidența de reglementare a Legii 10/2001

- Imobile preluate în baza Legii 119/1948;
- Imobile naționalizate fără titlu valabil.

Categoria imobilelor naționalizate ca urmare a unei condamnări politice

Categoria imobilelor donate statului

Categoria imobilelor preluate pentru neplata impozitelor și a celor considerate abandonate

Categoria imobilelor preluate în baza unor legi nepublicate

Categoria imobilelor rechiziționate în baza Legii 139/1940

Categoria imobilelor preluate cu titlu valabil sau fără titlu valabil, altele decât cele examinate mai sus

Restituirea în natură sau masuri reparatorii prin echivalent

Proceduri de restituire

- Procedura administrativă directă de restituire;
- Procedura judiciară.

Acțiunea în justiție contra deciziei sau după caz a dispoziției cuprinzând oferta de restituire prin echivalent corespunzătoare valorii imobilului solicitat, dacă a refuzat-o expres sau tacit;

Acțiunea directă de restituire în natură sau după caz în pretenții formulată împotriva statului român, prin care persoana îndreptățită solicită fie retrocedarea în natură fie măsuri reparatorii prin echivalent în formele prevăzute de lege;

Acțiuni în pretenții având ca obiect stabilirea măsurilor reparatorii prin echivalent corespunzătoare valorii imobilelor solicitate și înstrăinate în cazul procesului de privatizare, dacă nu s-a convenit asupra valorii corespunzătoare și a modalităților de acordare a măsurilor reparatorii;

Acțiuni în pretenții având ca obiect acordarea acțiunilor solicitate de societatea comercială care a preluat patrimoniul persoanei juridice naționalizate sau după caz cu prioritate de o altă societate comercială tranzacționată pe piața de capital dacă nu s-a convenit asupra societății comerciale și a numărului de acțiuni corespunzătoare valorii necalculate.

Măsuri reparatorii prin echivalent sub formă de titluri de valoare nominală sau acțiuni

Măsuri reparatorii prin echivalent sub formă de despăgubiri bănești

Problema constituționalității dispozițiilor art. 46 alin 2 și 3, art. 47 alin. 1 și 2 și art. 48 din Legea 10/2001

II. Regimul juridic al drepturilor de autor.

Obiectul dreptului de autor

- Noțiunea de operă protejată;
- Opera originală și opera derivată;
- Opera științifică;
- Opera de artă plastică și de artă aplicată;
- Prestațiile artiștilor interpreți și executanți;
- Opera cinematografică;
- Protecția programelor pe calculator;
- Obiectul drepturilor conexe.

Subiectul dreptului de autor

- Principiul autorului creator al operei;
- Pluralitatea de autori;
- Opera comună și opera colectivă;
- Raporturile dintre autorul operei originale și cel al operei derivate;
- Regimul operelor realizate în cadrul publicațiilor de serviciu;
- Opera postumă.

Conținutul dreptului de autor

- Natura dreptului subiectiv de autor;
- Drepturile personale patrimoniale;
- Dreptul de divulgare;
- Dreptul de retractare;
- Dreptul la paternitatea operei;
- Dreptul la inviolabilitatea operei;
- Inalienabilitatea drepturilor personal – nepatrimoniale;
- Dreptul de valorificare a operei.

Limitele exercitării dreptului de autor

- Durata protecției;
- Excepțiile de la dreptul exclusiv de valorificare al autorului;
- Dreptul de folosire al unor opere protejate fără consimțământul autorului și fără plata vreunei remunerații;
- Dreptul de folosire al unor opere protejate fără consimțământul autorului cu plata remunerației corespunzătoare.

Transmisiunea drepturilor de autor

- Transmisiunea contractuală;
- Categoriile de contracte;
- Transmisiunea succesorală.

Apărarea drepturilor de autor

- Jurisprudența în materia protecției operei;
- Jurisprudența în materia utilizării operei fără consimțământul autorului;
- Jurisprudența și drepturile personal - nepatrimoniale ale autorului;
- Jurisprudența și dreptul de valorificare al operei;
- Jurisprudența și utilizările ilicite ale operei;
- Jurisprudența și exercițiul prerogativelor morale ale autorului decedat.

III. Acțiunile de carte funciară.

Acțiunea în prestație tabulară

Categoriile de acțiuni în prestație tabulară

- Acțiunea în prestație tabulară pozitivă sau obișnuită;
- Acțiunea în prestație tabulară negativă;
- Acțiunea în prestație tabulară îndreptată împotriva terțului dobânditor înscris în cartea funciară.

Justificarea acțiunilor în prestație tabulară – protecția dreptului dobânditorului nemijlocit în raport cu înstrăinătorul

Disputa cu privire la caracterul real sau personal al acțiunii în prestație tabulară

Natura juridică a acțiunii în prestație tabulară – acțiune în realizarea dreptului

Delimitări ale acțiunii în prestație tabulară față de alte tipuri de acțiuni

- Acțiunea în prestație tabulară și acțiunea prin care se solicită obținerea unei hotărâri judecătorești care să țină loc de act autentic al unui antecontract de vânzare-cumpărare;
- Acțiunea în prestație tabulară și acțiunea în revendicare;
- Acțiunea în prestație tabulară și acțiunea în constatare;
- Acțiunea în prestație tabulară și acțiunea în rectificare îndreptată împotriva terțului sub-dobânditor;
- Acțiunea în prestație tabulară și acțiunea pentru acordarea rangului preferențial.

Condițiile de exercitare a acțiunii în prestație tabulară

- Un act translativ sau constitutiv de drepturi reale;
- Obligatorietatea ca cel care transmite sau constituie un drept real să fie înscris în cartea funciară ca titular al dreptului;
- Refuzul celui care s-a obligat să transmită sau să constituie dreptul real de a preda înscrisurile necesare intabulării.

Condițiile de exercitare a acțiunii în prestație tabulară îndreptată împotriva terțului

- Actul juridic în temeiul căruia se cere prestația tabulară să fie anterior aceluia în temeiul căruia terțul dobânditor a fost înscris;
- Terțul să fi dobândit dreptul de proprietate cu titlu gratuit sau să fi fost de rea credință.

Aspecte procedurale

- Competență;
- Cererea introductivă de instanță și cererea reconvențională;
- Prescripția acțiunii în prestație tabulară;
- Administrarea probelor în acțiunea în prestație tabulară;
- Poziția procesuală a terților.

Acțiunea în rectificarea cărții funciare

Controverse asupra naturii juridice a acțiunii în rectificarea cărții funciare

- Caracterul real sau personal;
- Caracterul principal sau accesoriu;
- Acțiunea în rectificarea cărții funciare - acțiune în realizarea dreptului.

Cazurile de rectificare

- Rectificarea în cazul în care înscrierea sau actul în temeiul căruia s-a efectuat înscrierea nu a fost valabil;
- Rectificarea înscrierilor în cazul în care dreptul a fost greșit calificat;
- Rectificarea în cazul în care nu mai sunt întrunite condițiile de existență a dreptului înscris sau au încetat efectele actului juridic în temeiul căruia s-a făcut înscrierea;
- Rectificarea înscrierilor în cazul în care nu mai sunt în concordanță cu situația actuală reală a imobilului.

Condițiile protecției terțului sub-dobânditor

Aspecte procedurale

- Competență;
- Cererea introductivă de instanță și cererea reconvențională;
- Prescripția extinctivă.

Regula imprescriptibilității acțiunii în rectificarea cărții funciare
Deroğări de la această regulă

- Poziția procesuală a terților

IV. Reconfigurarea instituțiilor dreptului civil în Noul Cod civil.

1. Rolul de drept comun al noului Cod civil.
2. Aplicarea legii civile.
3. Reglementări generale privind publicitatea drepturilor, a actelor și faptelor juridice.
4. Drepturile personalității (dreptul la viață, la sănătate, la integritate fizică și psihică, la onoare și reputație, la respectarea vieții private, la propria imagine).
5. Apărarea drepturilor nepatrimoniale.
6. Regimurile matrimoniale.
7. Autoritatea părintească.
8. Dreptul de proprietate privată și dreptul de proprietate publică. Perspectiva Noului Cod civil asupra modurilor de dobândire a drepturilor reale principale.
9. Concepția noului Cod civil cu privire la patrimoniu, cu referire specială la fiducie și administrarea bunurilor altei persoane.
10. Moștenirea legală. Regimul juridic al liberalităților (donația, testamentul, rezerva succesorală).
11. Încheierea contractului. Nulitatea contractului. Efectele contractului.
12. Impreviziunea.
13. Contractul de vânzare.
14. Contractul de societate.
15. Contractul de mandat.
16. Contractul de depozit
17. Contractele de rentă viageră și de întreținere
18. Contractul de asigurare.
19. Garanțiile.
20. Prescripția extinctivă.
21. Dispoziții de drept internațional privat.

Drept procesual civil.

I. Probleme de practică neunitară în materia executării silite.

1. titlurile executorii;
2. limitele analizei în procedura de încuviințare a executării;
3. noțiunea de instanță de executare prin raportare la competența conferită executorilor judecătorești prin Legea nr.202/2010;
4. domeniul contestației la executare;
5. procedura popririi;
6. incidente în cadrul procedurii de urmărire silită imobiliară.

II. Procedura arbitrajului¹.

1. reguli procedurale speciale stabilite prin regulile de arbitraj ale Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României;
2. reguli de arbitraj ale ICC;
3. aplicarea regulilor FIDIC și arbitrajul în zona construcțiilor.

III. Procesul civil după intrarea în vigoare a Noului Cod de procedură civilă.

1. Principiile procesului civil;
2. Competența instanțelor în Noul Cod de procedură civilă;
3. Faza cercetării procesului civil;
4. Sistemul căilor de atac;
5. Proceduri speciale reglementate în Noul Cod de procedură civilă;
6. Modificări aduse în materia executării silite prin noul Cod de procedură civilă.

Drept penal.

I. Partea generală

1. Aplicarea legii penale în timp și spațiu;
2. Infracțiunea (trăsături esențiale, obiect, subiecți, latură obiectivă, latură subiectivă);
3. Tentativa;
4. Concursul de infracțiuni, recidiva și pluralitatea intermediară;
5. Unitatea infracțională (legală și naturală);
6. Cauzele care înlătură caracterul penal al faptei;
7. Cauze speciale care înlătură caracterul penal al faptei;
8. Individualizarea pedepselor (circumstanțele, suspendarea condiționată a executării pedepsei, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere);
9. Cauzele care înlătură executarea pedepsei;
10. Cauzele care înlătură răspunderea penală.

II. Partea specială

11. Infracțiunile contra persoanei;
12. Infracțiunile contra patrimoniului;
13. Infracțiunile de serviciu sau în legătură cu serviciul;
14. Infracțiunile de fals;
15. Infracțiunile prevăzute în O.U.G. nr. 195/2002;
16. Infracțiunile prevăzute în Legea nr. 241/2005;
17. Spălarea banilor (art. 23 din Legea nr. 656/2002);
18. Infracțiunile prevăzute în Legea nr. 143/2000;
19. Infracțiunile prevăzute în Legea nr. 78/2000.

Drept procesual penal

I. Părțile în procesul penal. Drepturile și obligațiile apărătorului în procesul penal în raport de partea pe care o asistă:

1. cunoașterea modului de organizare și funcționare a organelor judiciare prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare a instanțelor judecătorești, Regulamentul de ordine interioară a parchetelor, organizarea și funcționarea organelor de cercetare penală;
2. drepturile apărătorului învinutului sau inculpatului în faza de urmărire penală și în faza de cercetare judecătorească;
3. deosebiri între asistența juridică și reprezentarea juridică în procesul penal;

¹ Temele vor fi abordate împreună cu specialiștii Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a României.

4. exercitarea drepturilor apărătorului în fața organelor judiciare; obligațiile apărătorului față de organele judiciare.

II. Mijloacele de probă în procesul penal. Drepturile și obligațiile apărătorului la administrarea probelor în procesul penal:

1. înscrisurile – valoare probatorie, condiții de fond și de formă;
2. declarațiile părților și ale martorilor în procesul penal; cunoașterea problemelor de drept procesual penal și de tactică judiciară incidente în activitățile de audiere;
3. limitele în care poate acționa investigatorul sub acoperire; admisibilitatea declarațiilor investigatorului sub acoperire ca probe în procesul penal;
4. condamnarea inculpatului doar pe probe secrete;
5. posibilitatea instanței de a cunoaște identitatea reală a investigatorului sub acoperire, administrarea declarației investigatorului sub acoperire în procesul penal;
6. drepturile și obligațiile apărătorului la audierea părții pe care o asistă din punct de vedere juridic;
7. drepturile și obligațiile apărătorului în cadrul procedurii reconstituirii și cercetării la fața locului.

III. Expertize criminalistice. Expertiza înregistrărilor audio/video, expertiza mijloacelor de comunicare, expertiza tehnicii de calcul, expertiza profilului genetic – din perspectivă românească și europeană:

1. dispunerea, obiectivele, efectuarea și redactarea raportului de expertiză criminalistică;
2. aprecierea raportului de expertiză prin verificarea formală și de fond;
3. suplimentul la raportul de expertiză; lămuririle expertului care a realizat expertiza; efectuarea unei noi expertize;

IV. Tactica efectuării înregistrărilor, interceptărilor și a percheziției:

1. limitele competenței organelor judiciare pentru dispunerea și efectuarea acestora;
2. actele procedurale prin care se dispun aceste activități;
3. actele procedurale prin care se consemnează rezultatul acestor activități;
4. particularități privind percheziția la sediul profesional al avocatului.

V. Măsuri procesuale dispuse cu ocazia soluționării unei cauze penale:

1. limitele competențelor organelor judiciare pentru luarea, înlocuirea, revocarea, încetarea de drept a măsurilor procesuale, cu trimitere specială la măsurile preventive;
2. prezentarea materialelor de urmărire penală; drepturile și obligațiile apărătorului la acest moment procesual; formularea de cereri în apărarea învinutului sau inculpatului;
3. măsurile asigurătorii în procesul penal – competența organelor judiciare în dispunerea măsurilor asigurătorii, contestarea acestor măsuri.

VI. Plângerea împotriva soluțiilor de netrimitere în judecată – art. 278¹ Cod procedură penală:

1. sfera persoanelor care pot formula plângere;
2. procedura judecării plângerii, soluții;
3. probatoriul administrat în această procedură;
4. plângerea formulată ca act de sesizare al instanței de judecată.

VII. Judecata în primă instanță:

1. verificarea legalității sesizării instanței;
2. lămuriri, excepții, cereri formulate de părți, procuror sau de instanță din oficiu – modalități de solicitare și de rezolvare a acestora;
3. cercetarea judecătorească – audierea inculpatului, a părților, a martorului, expertului, interpretului – psihologia mărturiei și reguli tactice de audiere;
4. schimbarea încadrării juridice.

VIII. Elemente de tehnică, tactică și strategie a apărării în cursul urmăririi penale și al cercetării judecătorești:

1. tehnica, tactica, strategia apărării învinuitului sau inculpatului;
2. tehnica, tactica, strategia apărării părții vătămate sau a părții civile;
3. tehnica, tactica, strategia apărării părții responsabile civilmente;
4. activitățile procesuale desfășurate în faza urmăririi penale prin prisma drepturilor și obligațiilor părților asistate juridic (începerea urmăririi penale, punerea în mișcare a acțiunii penale, dispunerea și luarea măsurilor preventive);
5. cunoașterea condițiilor de formă și de fond a actelor procedurale (mandat de arestare preventivă, ordonanță de reținere, citație, rechizitoriu);
6. punerea în executare a hotărârii judecătorești – cunoașterea atribuțiilor judecătorului delegat cu executarea, posibilități legale de contestare a acestor măsuri, amânarea executării pedepsei, contestația la executare.

IX. Lucrări profesionale specifice apărării în procesul penal – conținut, tehnici de redactare, modalități de întocmire:

1. cereri formulate în faza de urmărire penală – enunțare clară a solicitării și indicarea temeiului legal;
2. obiecții formulate de către avocat cu ocazia audierii părții pe care o asistă;
3. formularea plângerilor împotriva actelor și măsurilor dispuse de organele de urmărire penală;
4. cereri, obiecții formulate cu ocazia prezentării materialului de urmărire penală învinuitului sau inculpatului;

X. Elemente de drept comunitar:

1. completarea și consolidarea cunoștințelor cu privire la justiția comunitară;
2. cunoașterea instituțiilor judiciare europene din perspectiva mandatului european de arestare;
3. cunoașterea procedurilor jurisdicționale, normele incidente în fața Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță;
4. cunoașterea formelor de asistență juridică specifice procedurilor în fața Curții Europene de Justiție și a Tribunalului de Primă Instanță;
5. jurisprudența Curții Europene de la Luxemburg în materie penală;
6. cunoașterea reglementărilor europene în domeniul penal;
7. legislație comunitară în materia cooperării judiciare penale;
8. rolul procurorului în cadrul cooperării judiciare penale europene;
9. relația drept penal – drept comunitar.

XI. Cooperare judiciară internațională în materie penală :

1. tratate internaționale;
2. arestarea provizorie în vederea extrădării – condiții, aspecte procedurale;
3. rejudecarea în caz de extrădare;
4. mandatul european de arestare;
5. problema recunoașterii hotărârilor străine;
6. aspecte teoretice și practice referitoare la efectuarea comisiilor rogatorii;
7. recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești străine; extrădarea;
8. asistența juridică internațională în materie penală; extrădarea, transferul de persoane;
9. colaborarea internațională în materie penală.

XII. Dreptul la tăcere al învinuitului sau inculpatului:

1. reglementarea internă;
2. reglementarea internațională;
3. modalități concrete de exercitare.

XIII. Apărarea învinutului sau inculpatului în cauzele penale care au ca obiect investigarea infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 39/2003 (crimă organizată) și Legea nr. 656/2002 (prevenirea și combaterea spălării banilor):

1. cunoașterea normelor penale incidente;
2. modalități de sesizare a organelor de urmărire penală;
3. competența materială a organelor de urmărire penală;
4. noțiuni, limite, obiective, natură juridică a actelor premergătoare efectuate de organele de cercetare penală;
5. începerea urmăririi penale;
6. punerea în mișcare a acțiunii penale;
7. schimbarea încadrării juridice;
8. extinderea cercetării penale;
9. probatoriul administrat și activitățile de urmărire penală specifice, întreprinse pentru administrarea probatoriului în astfel de cauze penale;
10. dispunerea, obiectivele, efectuarea și redactarea raportului de expertiză contabilă, financiar-contabilă sau bancară;
11. aprecierea raportului de expertiză contabilă, financiar-contabilă sau bancară prin verificarea formală și de fond;
12. suplimentul la raportul de expertiză contabilă, financiar-contabilă sau bancară; lămuririle expertului care a realizat expertiza; efectuarea unei noi expertize.

XIV. Apărarea învinutului sau inculpatului în cauzele penale care au ca obiect investigarea infracțiunilor prevăzute în legi speciale:

1. infracțiuni privind prevenirea și combaterea evaziunii fiscale;
2. infracțiuni privind valorile mobiliare și bursele de valori;
3. infracțiuni privind regimul bancar și al cecului;
4. infracțiuni în materia drepturilor de creație intelectuală;
5. criminalitatea informatică;
6. infracțiuni prevăzute în Legea nr. 31/1990, republicată, privind societățile comerciale;
7. infracțiuni în materia traficului și consumului ilicit de droguri.

Drept comercial și bancar

I. Societățile comerciale:

1. Retragerea și excluderea asociaților;
2. Dizolvarea și lichidarea societăților comerciale;
3. Transmiterea acțiunilor și a părților sociale;
4. Studiu comparativ între acțiunea în anulare și opoziția creditorilor la hotărârile adunării generale ale acționarilor;
5. Sisteme de administrare și conducere a societăților comerciale.

II. Procedura insolvenței:

1. Condițiile aplicării procedurii insolvenței;
2. Cazurile de instituire a procedurii simplificate;
3. Insolvența iminentă;
4. Participanții la procedura insolvenței;
5. Cererea debitorului de declanșare a insolvenței;
6. Cererile creditorilor în procedura insolvenței;
7. Anularea actelor și transferurilor frauduloase în cadrul procedurii insolvenței;
8. Răspunderea persoanelor care au cauzat starea de insolvență.

III. Principalele reguli care guvernează răspunderea debitorilor în obligațiile comerciale.

IV. Regimul juridic al operațiunilor de franciză.

V. Contractul de leasing.

VI. Asocierea în participațiune.

VII. Realizarea creanțelor în regim de factoring.

VIII. Înregistrarea, modificarea și anularea mențiunilor înscrise în Centrala Incidentelor de Plăți.

IX. Garanțiile bancare. Acreditivul documentar irevocabil. Contractul de credit ipotecar pentru investiții imobiliare. Contractul de credit pentru consumatori.

DREPTUL MUNCII

Modificările Codului muncii și Codului de dialog social

Tema 1 - Încheierea și forma contractului individual de muncă din perspectiva modificărilor Codului Muncii

Tema 2 – Evaluarea salariilor în raport cu criteriile de performanță și natura juridică a obligațiilor specifice contractului individual de muncă

Tema 3 – Modificarea și suspendarea contractului individual de muncă

Tema 4 – Tipuri de contracte individuale de muncă

Tema 5 – Încetarea contractului individual de muncă

Tema 6 – Aspecte teoretice și practice privind timpul de muncă și timpul de odihnă

Tema 7 - Negocierea colectivă

Tema 8 – Aspecte privind posibilitatea partenerilor sociali de a încheia un contract colectiv de muncă unic la nivel național

Tema 9 – Răspunderea patrimonială și penală în dreptul muncii

Tema 10 – Răspunderea contravențională în dreptul muncii

Tema 11 – Reglementarea statutului juridic al partenerilor sociali

Tema 12 – Jurisdicția muncii

IV. INPPA va întocmi un calendar al activităților de formare profesională continuă. În acest demers INPPA va colabora cu consiliile barourilor pentru a identifica cele mai bune metode de realizare a activităților de formare profesională continuă pe baza tematicii orientative de la pct. III.